

161

1633-1643

VEGYES HÁZASSÁG ÉS VALLÁSKÜLÖNBSÉG

1633 Több régióban a vegyes házasság (katolikusok és megkeresztelt nem katolikus fél között) elég gyakran előfordul. Különös figyelmet igényel mind a házastársak, mind a lelkipásztorok részéről; a valláskülönbséggel kötött házasság (katolikus és meg nem keresztelt fél között) esetén még nagyobb körültekintésre van szükség.

1634 A hitvallásbeli különbség a házastársak között nem jelent leküzdhetetlen házassági akadályt, ha képesek a közösségbe behozni azt, amit mindegyikük a maga közösségében kapott, és képesek kölcsönösen megtanulni egymástól, hogy miként élnek Krisztus iránti hűségben. De nem szabad figyelmen kívül hagyni a vegyes házasságok nehézségeit. Ezek abból erednek, hogy a keresztények elkülönülése még fennáll. A házastársakat az a veszély fenyegeti, hogy saját házukban tapasztalják meg tragikus módon a keresztények elkülönülését. A valláskülönbség e nehézségeket még súlyosbíthatja. A hitbeli különbségek és magáról a házasságról vallott különböző fölfogások, sőt a különböző vallási lelkületek is, feszültségek forrásává válhatnak a házasságban, főként a gyermekek nevelésében. És így megjelenhet a kísértés: a vallási közömbösség.

1635 A latin Egyházban érvényes jog szerint a vegyes házasság megengedtségéhez egyházi hatóság kifejezett engedélyére van szükség. Valláskülönbség esetében a házasság érvényességéhez ezen akadály alóli kifejezett fölmentés szükséges. Ez az engedély vagy fölmentés feltételezi, hogy mindkét fél ismeri és nem zárja ki a házasság lényeges céljait és sajátosságait; ezen felül a katolikus fél vállalja a kötelezettséget - amit a nem katolikus fél is tudomásul vesz -, hogy megőrzi hitét és gondoskodik a gyermekek kereszttségéről és neveléséről a katolikus Egyházban.

1636 Az ökumenikus párbeszédnek köszönhetően számos vidéken az érintett keresztény közösségek meg tudták szervezni a vegyes házasságok közös lelkipásztori gondozását. Ennek feladata támogatni a házastársakat, hogy sajátos állapotukban a hit világosságában éljenek. E lelkipásztori gondozás segítse a feleket a feszültségek feloldásában, melyek az egymás és az egyházi közösségek iránti köteleességek között fölléphetnek. Támogatnia kell annak kibontakozását, ami a házastársak hitében közös, és a tiszteletet az iránt, ami szétválasztja őket.

1637 A valláskülönbség esetén a katolikus félre különleges feladat hárul, "mert a hitetlen férj megszentelődik az asszonyban, és a hitetlen asszony megszentelődik a testvérben" (1Kor 7,14). A keresztény házaspár és az Egyház számára nagy öröm, ha e "megszentelődés" elvezet a másik fél szabad keresztény hitre téréséhez. Az őszinte házastársi szeretet, a családi erények alázatos és türelmes gyakorlása és a kitartó imádság a nem keresztény felet előkészíthetik a megtérés kegyelmének elfogadására.

IV. A házasság szentségének hatásai

1638 "Érvényes házasságból a házastársak között természeténél fogva örökös és kizárólagos kötelék származik, ezenfelül a keresztény házasságban a felek az állapotukkal járó feladatokhoz és méltóságukhoz külön szentségben kapnak erőt, és mintegy fölszentelnek."

A HÁZASSÁGI KÖTELÉK

1639 A beleegyezést, mely által a házastársak ajándékozzák és elfogadják egymást, maga Isten pecsételi meg. E szövetségből "Isten rendelkezéséből szilárd intézmény keletkezik a társadalom színe előtt is". A házastársak közötti szövetség beépül az Isten és az emberek közötti szövetségbe: "Az igazi házastársi szerelem fölvetetik az isteni szeretetbe".

1640 A házasság kötelékét tehát maga Isten köti össze, így a megkeresztelt felek között megkötött és bevégzett házasság soha nem bontható föl. E kötelék, mely a házastársak szabad emberi cselekedetéből és a házasság elhálásából származik, visszavonhatatlan valóság és olyan szövetség, amelyért Isten hűsége kezeskedik. Az Egyháznak nem áll hatalmában az isteni bölcsesség e rendelkezése ellen állást foglalni.

A HÁZASSÁG SZENTSÉGÉNEK KEGYELEME

1641 "A keresztény házastársaknak életük állapotában és rendjében saját ajándékuk van Isten népén belül". A házasság szentségének e sajátos kegyelme arra van rendelve, hogy tökéletesítse szeretetüket és erősítse fölbonthatatlan egységüket. E kegyelemmel "az életszentségre segítik egymást a házasesetben, valamint a gyermekek elfogadásában és nevelésében".

1642 E kegyelem forrása Krisztus. "Miként ugyanis egykor a szeretet és a hűség szövetségével Isten a népe elé sietett, úgy most az emberek Üdvözítője és az Egyház Vőlegénye a házasság szentsége által elébe jön a keresztény hitvestársaknak." Velük marad és erőt ad nekik, hogy fölvegyék keresztjüket és így kövessék Őt, bukásaik után fölkeljenek, bocsássanak meg egymásnak, "egymás terhét hordozzák", legyenek "egymásnak alárendelve Krisztus iránti tiszteletből" (Ef 5,21), valamint kölcsönösen szeressék egymást természetfölötti, gyengéd és termékeny szeretettel. Szeretetük és családi életük örömeiben már a Bárány menyegzős lakomájának előízét kapják:

"Hogyan vázolhatnám annak a házasságnak a boldogságát, melyet az Egyház egyesít, az áldozat erősít, az áldás megpecsétel, angyalok hirdetnek és az Atya érvényesnek tekint? (...) Micsoda iga: két hívő egy reménnyel, egy vággyal, egy életformával, egy szolgálatban! Mindketten testvérek, mindketten szolgatársak; semmi különbség sem testben, sem lélekben, valóban ketten egy testben vannak. Ahol egy a test, ott egy a lélek is."

V. A házastársi szeretet értékei és követelményei

1643 "A házastársi szeretet olyan egyetemességet hoz magával, amelyben a személy minden alkotóeleme helyet kap - a test és az ösztön igényei, az érzékek és az érzelmek erői, a lélek és az akarat vágyai -, s e szeretet arra a legszemélyesebb egyesülésre irányul, amely a testi egyesülésen túl nem mást, mint egy szívet és egy lelket hoz létre. Igényli azonban e végső, kölcsönös odaadás fölbonthatatlanságát és hűségét, valamint a termékenységre való nyitottságot. Egyszóval minden természetes házastársi szeretet közös tulajdonságairól beszélünk, de olyan új tartalommal, amely e szerelmet nemcsak megtisztítja és megerősíti, hanem olyan magasságba emeli, ahol sajátosan keresztény értékek megnyilvánulása lesz."